

۱- گزینه «۱» - کثیر مشترک لفظی در فارسی و عربی است (در فارسی بیش از یک و در عربی حداقل سه) مجرد مشترک لفظی است بین فرشتگان و انسان‌های غیر متاهل، دست در آیه قرآنی به دلالت التزامی است (قدرت) ولی در استدلال فوق به دلالت مطابقه به کار رفته است. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: هر سه قسمت گزینه نادرست است.

گزینه «۳»: قسمت اول و سوم گزینه نادرست است.

گزینه «۴»: قسمت سوم گزینه نادرست است.

(لفظی) (منطق دهم - درس دوم - لفظ و معنا - اشتراک لفظ، نحوه دلالت لفظ بر معنا در جملات - صفحات ۱۳، ۱۴، ۱۶ و ۱۷)

۲- گزینه «۴» - مفهوم شهر کلی و مفهوم تهران جزئی حقیقی است - بحث نسبت‌های چهارگانه به نسبت مصادیق دو مفهوم کلی مربوط می‌شود نه دو مفهوم جزئی و نه دو مفهوم یکی کلی و یکی جزئی. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: قسمت دوم گزینه نادرست است.

گزینه «۲» و «۳»: مفهوم تهران جزئی است.

(لفظی) (منطق دهم - درس سوم - مفهوم و مصداق - مفهوم جزئی و کلی، رابطه میان مصادیق دو مفهوم کلی - صفحات ۲۲، ۲۳، ۲۴ و ۲۵)

۳- گزینه «۲» - هرگاه تعریف جامع و مانع باشد نسبت مصادیق تعریف ذکر شده با مصادیق مفهومی که تعریف‌اش نموده‌ایم مساوی است مانند مثال گزینه‌های «۲» و «۴»: هر شیعه‌ای مسلمان معتقد به امامت است و هر مسلمان معتقد به امامتی شیعه است.

تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱» و «۳»: چیزی نیست جز، یک نوع مغالطه است، مغالطه در تعریف، به این نوع مغالطه، مغالطه کُنه و وجه یا مغالطه هیچ نیست جز، می‌گویند.

گزینه «۴»: قسمت دوم گزینه نادرست است، معرّف و معرّف مفهوماً متباین هستند و مصداقاً مساوی هستند.

(لفظی) (منطق دهم - درس چهارم - انواع و شرایط تعریف - شرایط تعریف صحیح - صفحات ۳۱، ۳۲، ۳۸ و ۳۹)

۴- گزینه «۳» - نتیجه استدلال تمثیلی، احتمالی است یعنی ممکن است درست یا غلط باشد و به صورت قطعی نمی‌توان در مورد نتیجه آن نظر داد. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱» و «۴»: مثالی برای استدلال استقرایی هستند درحالی‌که صورت سؤال به استدلال تمثیلی مربوط می‌شود.

گزینه «۲»: قسمت دوم گزینه درست است درحالی‌که صورت سؤال عبارت نادرست خواسته است.

(لفظی) (منطق دهم - درس پنجم - اقسام استدلال و کاربردهای آن - استدلال تمثیلی - صفحات ۴۳، ۴۴، ۴۵ و ۴۶)

۵- گزینه «۲» - هرگاه موضوع قضیه حمله یکی مفهوم جزئی یعنی اسم خاص یا همراه با اسم‌های اشاره این و آن یا داخل گیومه باشد قضیه حمله شخصیه است مانند گزینه‌های «۲» و «۱» تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: قسمت‌های یک و سه گزینه درست هستند ولی قسمت دوم گزینه یعنی مثال برای صورت سؤال غلط است زیرا تهران اسم خاص است و سؤال، شخصیه‌ای خواسته که موضوع آن، اسم همراه با این و آن باشد.

گزینه «۳» و «۴»: قسمت اول هر دو گزینه نادرست است زیرا صورت سؤال در مورد قضیه شخصیه است نه محصوره.

(لفظی) (منطق دهم - درس ششم - قضیه حمله - اقسام قضایای حمله - صفحات ۵۹ و ۶۲)

۶- گزینه «۴» - قضیه اصلی: هیچ الف ب نیست ← کاذب: زیرا سالبه جزئی با سالبه کلی تداخل دارد و در تداخل وقتی جزئی غلط باشد کلی حتماً غلط است.

نقیض سالبه کلی ← موجب جزئی: بعضی الف ب است: صادق زیرا در تناقض اولی که کاذب باشد دومی حتماً صادق است و بالعکس

متضاد سالبه کلی ← موجب کلی: هر الف ب است: مجهول و نامشخص زیرا در تضاد هر دو می‌توانند غلط باشند یا اولی که غلط است دومی می‌تواند درست باشد.

تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: قسمت اول گزینه نادرست است.

گزینه «۲»: همه قسمت‌های گزینه نادرست است.

گزینه «۳»: قسمت سوم گزینه نادرست است.

(لفظی) (منطق دهم - درس هفتم - احکام قضایا - تداخل و تناقض و تضاد - صفحات ۶۶، ۶۷، ۶۸ و ۶۹)

۷- گزینه «۳» -

- حد وسط (الف) در هر دو مقدمه موضوع واقع شده است، (موضوع - موضوع) شکل سوم است.
- با بررسی شرایط اعتبار معلوم می‌شود که این قیاس با نتیجه جزئی (سالبه جزئی) معتبر و با نتیجه کلی (سالبه کلی) نامعتبر است.
- هرگاه لفظ حد وسط تماماً تکرار نشود و به گونه‌ای کم و زیاد شود که مفهوم حد وسط در دو مقدمه متفاوت شود مغالطه عدم تکرار حد وسط اتفاق می‌افتاد مانند: رضا در کشتی است و کشتی حرکت می‌کند پس رضا حرکت می‌کند.
- در این مثال حد وسط در مقدمه اول در کشتی است و در مقدمه دوم کشتی است که مفهوم در کشتی با کشتی فرق می‌کند.
تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱» و «۴»: قیاس شکل سوم است نه شکل دوم

گزینه «۲»: قیاس شکل سوم با نتیجه کلی نامعتبر است.

(لطفی) (منطق دهم - درس هشتم - قیاس اقترانی - فعالیت تکمیلی کتاب درسی - صفحات ۷۶، ۸۵ و ۸۶)

۸- گزینه «۲» -

- در قیاس استثنایی عین نتیجه یا نقیض نتیجه در یکی از مقدمات آمده است و نتیجه عین یا نقیض مقدم یا تالی مقدمه اول است.
- این قیاس از نوع رفع تالی است که نقیض مقدم را نتیجه گرفته است.
- در این قیاس، نقیض نتیجه مقدم مقدمه اول است و عین نتیجه در مقدمات وجود ندارد.
تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: مقدم قضیه اول: اگر آفریدگار عالم نه یکی بودی، نقیض نتیجه است.

گزینه «۳»: قیاس رفع تالی است یعنی تالی قضیه اول منفی و نقض شده و نقیض مقدم قضیه اول نتیجه‌گیری شده است.

گزینه «۴»: مقدمه اول قیاس استثنایی متصل یک قضیه شرطی متصل است.

(لطفی) (منطق دهم - درس نهم - قضیه شرطی و قیاس استثنایی - قیاس استثنایی - صفحات ۸۹، ۹۴ و ۹۵)

۹- گزینه «۴» - قضیه «بعضی الف ب نیست» سالبه جزئی است و وقتی که درست باشد با:

هر الف ب است ← تناقض دارد و تناقض آن قطعاً غلط است

بعضی الف ب است ← تحت تضاد دارد و تحت تضاد آن مجهول است زیرا هر دو می‌توانند درست باشند.

هیچ الف ب نیست ← تداخل دارد و در تداخل وقتی قضیه جزئی درست است قضیه کلی مجهول است و اصرار بر درست بودن و استثنا بودن آن امکان مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی را داراست.

- با قضیه بعضی الف نیست رابطه عکس مستوی دارد که چون سالبه جزئی عکس لازم الصدق ندارد عکس کردن آن امکان مغالطه ایهام انعکاس دارد.

تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: قسمت دوم گزینه نادرست است و با قضیه صورت سؤال هیچ رابطه‌ای ندارد.

گزینه «۲»: بعضی الف ب است با قضیه صورت سؤال تحت تضاد دارد و مجهول است، هر الف ب است با قضیه صورت سؤال تناقض دارد و قطعاً غلط است.

گزینه «۳»: ترتیب پاسخ گزینه‌ها با موارد خواسته شده در سؤال رعایت نشده است.

(لطفی) (منطق دهم - ترکیبی از انواع مغالطه‌ها)

۱۰- گزینه «۳» - سائر اهل حرکت و پویایی است و به شنیده‌ها بسنده نمی‌کند - فلسفه درختی است با شاخه‌های فراوان که این شاخه‌ها از ریشه خود یعنی فلسفه اولی تغذیه می‌کنند. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱» و «۲»: واقف از نظر ملاصدرا انسانی است که به همین دانش ظاهری دل خوش کرده است.

گزینه «۴»: شدن و حرکت مترادف‌اند، «شدن» به معنای تغییر و حرکت و دگرگونی است در برابر «بودن»

(لطفی) (فلسفه یازدهم - دروس اول، دوم و سوم - خود ارزیابی - شاخه‌های فلسفه - اولین فیلسوفان یونان - صفحات ۲، ۶، ۱۱، ۱۳، ۱۶، ۱۸ و ۱۹)

۱۱- گزینه «۳» - برای کشف حقیقت ابتدا باید زنجیر عادت‌های نابخردانه، پیش‌داوری‌ها و تعصب‌های بیجا و دنباله روی‌های کورکورانه از سلیقه‌های گوناگون را با کمک عقل و خرد پاره کرد - سقراط و زندگی او نمونه‌ای از به چالش کشیدن انسان‌ها در باورهایشان هستند.

تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» تعبیرهای کتاب درسی در مورد کاربردهای فلسفه در زندگی است.

(لطفی) (فلسفه یازدهم - دروس چهارم و پنجم - زندگی بر پایه فهم فلسفی - زندگی براساس اندیشه - صفحات ۲۲، ۲۷، ۳۲ و ۳۳)

۱۲- گزینه «۳» - نالس نخستین فیلسوف یونانی است که معتقد بود آب منشأ و بنیان اشیاء است - افلاطون در تمثیل غار خود ماندن در نادانی را به زندانی در بند تشبیه کرده است. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱» و «۴»: فلاسفه نخستین به قرن ششم قبل از میلاد یونان در ایونیا مربوط می‌شوند که دوره قبل از سقراط است.

گزینه «۲»: غیر از قسمت اول بقیه قسمت‌های گزینه نادرست است.

(لطفی) (فلسفه یازدهم - دروس سوم و چهارم - اولین فیلسوفان یونان - جهان از چه چیزی - تفکر - صفحات ۱۶، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۳ و ۲۵)

- ۱۳- گزینه «۱» - سقراط فلسفه را از آسمان به زمین آورد و آن را به خانه‌ها و شهرها برد تا به زندگی و اخلاقیات و خیر و شر انسانی بپردازد (انسان‌شناسی یا خودشناسی) تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۳» و «۴»: دانایی حقیقی فقط منسوب به خداوند است و از نظر سقراط ما فیلسوفوس یعنی دوستدار دانایی هستیم نه دانای حقیقی و دانای حقیقی فقط خداوند است.
- گزینه «۲»: مباحث فلسفی سقراط پیرامون انسان‌شناسی یا خودشناسی است نه هستی‌شناسی.
(لطفی) (فلسفه یازدهم - درس پنجم - زندگی براساس اندیشه - تفکر - صفحات ۳۲ و ۳۶)
- ۱۴- گزینه «۳» - امکان شناخت برای انسان یک امر بدیهی و روشن است و نیازی به تحقیق و پیدا کردن دلیل ندارد.
تحلیل گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱» و «۴»: ضرورت شناخت نادرست است.
- گزینه «۲»: طبیعت همواره یکسان عمل می‌کند، مفهوم طبیعت به این جهان مادی و جسمانی اشاره دارد درحالی‌که مفهوم جهان یا هستی هم طبیعت مادی را شامل می‌شود و هم عوالم ماورای طبیعی را
(لطفی) (فلسفه یازدهم - دروس ششم و هفتم - تفکر - امکان معرفت - عقل - صفحات ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۵ و ۴۷)
- ۱۵- گزینه «۲» - ملاصدرا در کتاب مبدأ و معاد خود می‌گوید: عقل و دین در همه احکام با هم تطبیق دارند و افسوس به حال فلسفه‌ای که قوانین آن مطابق با کتاب و سنت نباشد. تحلیل گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱» و «۳»: این نقل قول به کتاب مبدأ و معاد ملاصدرا مربوط می‌شود نه کتاب اسفار اربعه او
گزینه «۴»: قسمت آخر گزینه نادرست است.
(لطفی) (فلسفه یازدهم - درس هشتم - بهره‌مندی از همه ابزارهای معرفت - دو جریان فکری در دوره جدید اروپا - صفحات ۵۲، ۵۵ و ۵۸)
- ۱۶- گزینه «۴» - ابن‌سینا در تمثیل انسان معلّق در فضا معتقد است که نفس انسانی بی‌واسطه خودش را می‌یابد و نسبت به خودش آگاهی دارد.
(آگاهی نفس از خودش) - اشتراک نظر اگزیستانسیالیسم با نظر ملاصدرا در حکمت متعالیه در این است که هر دو برای وجود انسان به‌صورت بالقوه ظرفیت تکاملی تا بی‌نهایت قائل هستند. تحلیل گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: قسمت دوم گزینه نادرست است.
- گزینه «۲» و «۳»: تمثیل متعلّق به ابن‌سینا است نه ملاصدرا
(لطفی) (فلسفه یازدهم - دروس نهم و دهم - تأمل - چستی نامعین و تا بی‌نهایت - صفحات ۶۲، ۶۶، ۶۷ و ۷۰)
- ۱۷- گزینه «۲» - حمل وجود بر هر ماهیتی به حمل شایع صناعی و نیازمند دلیل است زیرا وجود، ذاتی ماهیات نیست.
تحلیل گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: شریک خدا ممتنع الوجود بالذات و شریک انسان ممکن الوجود بالذات است.
گزینه «۳» و «۴»: محمول وجود برای هر ماهیتی امکانی است و حمل وجود برای ماهیت به حمل شایع صناعی است.
(لطفی) (فلسفه دوازدهم - دروس اول و دوم - قدم سوم - ممکن الوجود بودن اشیاء - صفحات ۲، ۴، ۵، ۸، ۱۱ و ۱۲)
- ۱۸- گزینه «۱» - ارتباط حرکت و زمان ارتباط علی و معلولی (رابطه وجودی یا در خود وجود) است زیرا زمان بدون حرکت وجود ندارد و حرکت به آن وجود می‌دهد و همچنین است رابطه خداوند با جهان یا واجب الوجود بالذات با ممکن الوجود. تحلیل گزینه‌های نادرست:
گزینه «۲»: نظر هیوم در مورد چگونگی درک علیت در ذهن مبتنی بر تجربه‌گرا بودن اوست و اینکه معتقد است استدلال عقلی بدون تجربه ابزار شناخت نیست.
گزینه «۳»: قسمت‌های سوم و چهارم گزینه نادرست است.
گزینه «۴»: غیر از قسمت اول گزینه بقیه قسمت‌ها نادرست است.
(لطفی) (فلسفه دوازدهم - دروس سوم و چهارم - رابطه علیت - وجوب علی و معلولی - معانی اتفاق - صفحات ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۲۱، ۲۳ و ۲۶)
- ۱۹- گزینه «۳» - دکارت برای اثبات وجود خدا، از استدلال تصور حقیقت نامتناهی استفاده کرده است.
تحلیل گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱» و «۴»: استدلال تصور حقیقت نامتناهی از دکارت فیلسوف فرانسوی قرن هفدهم است نه کانت فیلسوف آلمانی قرن هجدهم و نوزدهم آلمان
- گزینه «۲»: قسمت آخر گزینه نادرست است زیرا جان استوارت میل و راسل تصورشان از برهان علت العلل این است که این برهان می‌گوید هر وجودی نیازمند به علت است درحالی‌که برهان می‌گوید هر معلولی نیازمند به علت است.
(لطفی) (فلسفه دوازدهم - دروس پنجم و ششم - دوره جدید اروپا - خدا و معناداری زندگی - صفحات ۳۲، ۳۵، ۳۷، ۳۸ و ۴۰)
- ۲۰- گزینه «۱» - قوه ذهنی درک کلیات که توانمندی استدلال را در انسان ایجاد کرده است قوه ناطقه یا عاقله انسان است که به معنای عقل در معنای اول آن اشاره دارد و مفهوم مصداق وجودی عقل به فرشته اشاره دارد. تحلیل گزینه‌های نادرست:
گزینه «۲»، «۳» و «۴» تعبیر کتاب درسی در مورد مصداق وجودی عقل یعنی فرشتگان می‌باشد.
(لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس هفتم - عقل در فلسفه (۱) - مصداق وجودی عقل - صفحات ۴۸ و ۵۰)

۲۱- گزینه «۲» - کانت این نظر تجربه‌گرایان که معتقدند استدلال عقلی توانایی اثبات امور مجرد ندارد را پذیرفت ولی برخلاف آن‌ها معتقد است که این امور مانند روح و جهان دیگر هم موجودند و هم قابل اثبات با اخلاق و وجدان اخلاقی - آگوست کنت با تاثیرپذیری از دیدگاه کانت درباره عقل - اعتقاد به این که عقل فقط ابزار شناسایی مفاهیم ذهنی است - اعلام کرد که دستگاه‌های فلسفی فیلسوفان ناظر بر واقعیت نیستند بلکه بر ساخته ذهنی فیلسوفان و حاصل تأملات ذهنی آن‌ها است.

تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: قسمت آخر گزینه نادرست است.

گزینه «۳» و «۴»: گزینه با عبارت نادرست در قسمت اول آغاز می‌شود.

(لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس هفتم - عقل در فلسفه (۱) - عقل نزد فیلسوفان اروپایی - صفحات ۴۸، ۵۳ و ۵۴)

۲۲- گزینه «۴» - فیلسوفان مسلمان اولین مخلوق خداوند را عقل (فرشته) و حکمای ایران باستان آن را بهمن نامیده‌اند که در هر دو فلسفه، اولین مخلوق خداوند موجودی کاملاً روحانی و غیرمادی است. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: ترتیب نام فرشته اول، در گزینه با صورت سؤال رعایت نشده است.

- قسمت آخر کاستن از تعارض‌های ظاهری درست است نه حقیقی.

گزینه «۲» و «۳»: گزینه‌ها با عبارت‌های نادرست آغاز شده‌اند.

(لطفی) (فلسفه دوازدهم - دروس پنجم و هشتم - ایران باستان - عقل به‌عنوان وجودی برتر - عقل به‌عنوان قوه استدلال و شناخت - صفحات ۳۲، ۳۳، ۵۶، ۵۹، ۶۰، ۶۱ و ۶۲)

۲۳- گزینه «۳» - ابن‌سینا معتقد است که عشق و محبت میان انسان و جهان از جاذبه عشق الهی ناشی می‌شود که در گنه و ذات جهان هستی به ودیعت نهاده شده است. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: اشاره به اعتقاد به غایتمندی جهان و انسان (معیارهای ۲ و ۱) دارد.

گزینه «۲»: به معیار سوم یعنی قابل بودن به مصداق واقعی خیر و زیبایی و گرایش فطری انسان به آن مربوط می‌شود.

گزینه «۴»: به ماهیت انسان اشاره دارد و خیلی کلی است و پاسخ تست نیست.

(لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس ششم - خدا در فلسفه (۲) - تطبیق - صفحات ۴۰ و ۴۵)

۲۴- گزینه «۲» - مقصود امام علی (ع) این است که ایمان و یقین من به آخرت مانند ایمان و یقین کسی است که با چشم خود آخرت را مشاهده می‌کند. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: شناخت عقلی به شناخت فلسفی و استدلالی تعلق می‌گیرد مانند شناخت فلاسفه مسلمان از حقایق و اسرار جهان

گزینه «۳»: شناخت و حیانی داخل در شناخت شهودی و عالی‌ترین مرتبه شناخت شهودی یا قلبی است

گزینه «۴»: در مقایسه امام علی (ع) با سایر انسان‌ها، ابن‌سینا جایگاه شناخت امام علی (ع) با سایر انسان‌ها را به نسبت معقول به محسوس تشبیه نموده است

(لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس هشتم - عقل در فلسفه (۲) - تفکر - صفحات ۵۶ و ۶۳)

۲۵- گزینه «۴» - هیوم فیلسوف حس‌گرا و تجربه‌گرای قرن هجدهم انگلیس است به همین خاطر معتقد است عقل اساساً ادراک مستقل از حس و تجربه ندارد. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: از نظر هیوم دلایل همه‌ی فلاسفه چون مبتنی بر عقل مستقل از حس و تجربه هستند قابل نقدند و وجود خداوندی واجب‌الوجود بالذات و نامتناهی را اثبات نمی‌کنند.

گزینه «۲»: از نظر هیوم برهان نظم مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی برای اثبات وجود خدا است که از تجربه گرفته شده است اما این برهان نیز توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد.

گزینه «۳»: از نظر هیوم براساس نظم موجود جهان، شما حداکثر می‌توانید یک ناظم و مدبّر را اثبات کنید اما نمی‌توانید به یک خالق نامتناهی و واجب‌الوجود بالذات برسید.

(لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس پنجم - خدا در فلسفه (۱) - دوره جدید اروپا - صفحات ۳۲، ۳۵ و ۳۶)